

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Ivo Jaanisoo
elukeskkonna ja ringmajanduse asekanstler
Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 06.10.2026 nr 2-7/26/574-6

Meie 19.10.2026 nr 2.1.-4/26/272-581-11

Järelevaevemenetluse lõpetamine isikuandmete kaitse asjas

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) algatas 11.02.2026 järelevaevemenetluse seoses isikuandmete kaitse nõuete täitmisega ehtisregistris.

AKI tegi 23.04.2026 Kliimaministeeriumile kui ehtisregistri pidajale¹ ettepaneku koostada konkreetne tegevuskava ehtisregistris isikuandmete töötlemisega seotud probleemide lahendamiseks. Ettepanekus välja toodud ehtisregistri probleemid puudutasid mh järgnevaid asjaolusid:

- tegelik andmetöötlus ehtisregistris ei ole kooskõlas õigusaktidega (andmekoosseisu, isikuandmete säilitamise, andmetöötlemise rollide jm osas);
- ehtisregistris puuduvad kaitsemeetmed, et isikuandmeid ei avalikustataks ilma õigusliku aluse ja eesmärgita;
- paljudele dokumentidele on ajutise ettevaatusabinõuna seatud isikuandmete kaitseks juurdepääsupiirangud, mis tuleb eemaldada, kui see pole teatud dokumentide puhul vajalik;
- registris välja antud ettekirjutustele ei ole võimalik seada juurdepääsupiiranguid;
- isikuandmete töötlemise (sh juurdepääsupiirangute seadmise) kohta ei ole kohalikele omavalitsustele antud selgeid juhiseid.

Kliimaministeerium edastas 14.05.2026 AKI-le tegevuskava, milles on kajastatud probleemide lahendamiseks tehnilised, korralduslikud ja õigusloomet puudutavad tegevused kuni 2027 esimese poolaastani. AKI küsis 14.09.2026 Kliimaministeeriumilt ülevaadet tegevuskava täitmise kohta. Kliimaministeerium edastas 06.10.2026 AKI-le vastava ülevaate tegevuskava täitmisest.

Vastavalt edastatud tegevuskavale on 01.08.2026 jõustunud ehitusseadustiku muudatus, millega lisati seadusesse isikuandmete avalikustamist reguleeriv § 60 lg 3¹. Ülevaate kohaselt on ministeerium koostöös Maa- ja Ruumiametiga süstematiseerinud ja kontrollinud juhuvalimi alusel ehtisregistris avaldatud dokumente. Dokumentide läbivaatamine on lõppenud ja ministeerium ootab Maa- ja Ruumiametilt lõplikku ülevaadet avalikustamisele kuuluvate dokumentide arvudest ja avalikustamise ajakavast (eelduslikult oktoobris). Juulis valmisid plaanitud ehtisregistri arendused: võimalus lisada ettekirjutuste failidele juurdepääsupiirang ning ehitusseadustiku alusel järelevaevet tegevate asutuste automaatne juurdepääs AK-märkega dokumentidele.

¹ Kliimaministeerium on ehitusseadustiku § 59 lg 1 ja ehtisregistri põhimääruse § 3¹ lg 1 kohaselt ehtisregistri vastutav töötaja. Andmekogu vastutav töötaja vastutab avaliku teabe seaduse § 43⁴ lg 1 teise lause kohaselt vastutav andmekogu haldamise seaduslikkuse ja andmekogu arendamise eest. See tähendab, et Kliimaministeerium vastutab mh selle eest, et isikuandmete töötlemine ehtisregistris oleks kooskõlas isikuandmete kaitse nõuetega.

Andmekaitse Inspektsiooni seisukoht

Kliimaministeerium on tegevuskava koostamisel arvestanud menetluses välja toodud ehitisregistris isikuandmete töötlemist puudutavate probleemidega.

Ehitusseadustikus (EhS) ei olnud varasemalt sätestatud, kas ja milliseid isikuandmeid ehitisregistris töödeldakse. Kliimaministeerium on alatanud vastava regulatsiooni täiendamise ning EhS-i on lisatud § 60 lg 3¹, mis jõustus 01.08.2026. Sätte kohaselt avalikustatakse ehitise või ehitamisega seotud füüsilise isiku nimi, isikukood, sünniaeg ja kontaktandmed ehitisregistris, sealhulgas ehitisregistrisse kantud dokumendis, mis tõendab ehitise, ehitamise või ehitise kasutamise nõuetele vastavust, üksnes juhul, kui need andmed on vajalikud ehitise või ehitamisega seotud nõuete täitmise tagamiseks ja kontrollimiseks ning sellega seotud menetluste läbiviimiseks. Tegevuskava kohaselt on 2027. aastal plaanis täiendavalt EhS-i, ehitisregistri põhimääruse ja teiste ehitusvaldkonnaga seotud määruste hindamine ja vajadusel täiendamine.

AKI toob siiski täiendavalt välja, et AKI ootus on, et tegevuskava täitmise tulemusel oleks ehitisregistris isikuandmete töötlemine EhS-is ja ehitisregistri põhimääruses nõuetekohaselt reguleeritud. Seega tuleb lisaks EhS-si muudatustele uuendatud ehitisregistri põhimääruses välja tuua kogutavate andmete ammendav loetelu. Samuti tuleb arvestada, et isikuandmete kaitse üldmääruse² (IKÜM) artikli 5 lõike 1 punktist e tulenevalt tohib isikuandmeid säilitada kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik selle eesmärgi täitmiseks, milleks isikuandmeid töödeldakse. Seega tuleb seaduses ja ehitisregistri põhimääruses sätestada mh isikuandmete säilitamise tähtaeg. Kliimaministeeriumil tasub kaaluda, kas ehitisregistris on teatud aja möödumisel võimalik dokumentidelt isikuandmed eemaldada või isikuandmed anonüümida/pseudonüümida. Juhul kui peetakse siiski vajalikuks isikuandmete alalist säilitamist, tuleb seletuskirjas isikuandmete tähtajatu säilitamise vajadust põhjalikult põhjendada.

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 35 lg 1 p 12 alusel tuleb juurdepääsupiirang seada teabele, mis sisaldab isikuandmeid, kui sellisele teabele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatust. Muu hulgas kuuluvad siia alla füüsilise isikuga seotud isiklikud kontaktandmed. Isikliku kontaktteabe sattumine ehitisregistri kaudu piiramatult hulga võraste isikute kätte võib oluliselt kahjustada inimese eraelu puutumatust. Seega tuleb Kliimaministeeriumil olenemata EhS-i jõustunud muudatustest arvestada, et kui dokumendil on kajastatud nt isehitamise olukorras füüsilise isiku isiklikud kontaktandmed, on tegemist eelduslikult juurdepääsupiiranguga teabega. Samuti tuleb ministeeriumil kui ehitisregistri vastutavalt töötlejal juhtida kohalike omavalitsuste tähelepanu, et kui menetluse läbiviimisel lisatakse ehitisregistrisse dokumendid, siis tuleb kontrollida, ega neis ei sisaldu piiranguga teavet, ja vajadusel kehtestada vastavad juurdepääsupiirangud.

Korraldusliku poole pealt on ministeeriumil tegevuskava kohaselt plaanis koostada andmekaitsealane juhend ehitisregistri kasutajatele. Tehnilistest lahendustest on lisatud võimalus seada ettekirjutustele juurdepääsupiiranguid ja ehitusseadustiku alusel järelevalvet tegevate asutustele on loodud automaatne ligipääs piiratud juurdepääsuga dokumentidele. Samuti kaalutakse, kas ehitisregistri andmeväljadele on võimalik seada täiendavaid ligipääsu piiranguid. Ajutise kaitsemeetmena seatud juurdepääsupiirangute osas on plaanis dokumentide avalikustamise ajakava valmis saada eeldatavalt 2026. aasta oktoobris, ülejäänud dokumentide osas hindavad kohalikud omavalitsused piirangute säilitamise vajadust jooksvalt.

AKI hinnangul on Kliimaministeerium võtnud tarvitusele konkreetsed meetmed ehitisregistris isikuandmete töötlemisega seotud puuduste kõrvaldamiseks ning esitanud tegevuskava ülejäänud probleemkohtade lahendamiseks. AKI võtab arvesse, et tegevuskava täitmine sõltub osaliselt seadusandja ja valitsuse tegevusest, mida mõjutavad 2027. aasta Riigikogu valimiste tulemused. Sellest hoolimata ei peaks tegevuskava elluviimise tähtaeg sõltuma üksnes valimistulemustest,

² [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus \(EL\) 2016/679.](#)

vaid ministeeriumil on endal võimalik ja vajalik vajalikud ettevalmistused (eelnõude koostamine, kaasamine, arutelud jms) ära teha.

Kliimaministeerium on teinud AKI-ga probleemide lahendamiseks koostööd ja menetluse käigus ei ole ilmnenud asjaolusid, mis viitaksid vajadusele kohaldada ministeeriumi kui ehitisregistri vastutava töötleja suhtes täiendavaid meetmeid. Seetõttu ei pea AKI järelevalvemenetluse jätkamist praegusel juhul vajalikuks. Samas juhib AKI Kliimaministeeriumi tähelepanu, et praegune järelevalvemenetluse lõpetamine ei välista AKI õigust tulevikus tegevuskava täitmist kontrollida või alustada uut menetlust, kui ilmnevad uued asjaolud.

Arvestades, et Kliimaministeerium on juba alustanud tegevuskava elluviimist ning rakendanud meetmeid ehitisregistris isikuandmete töötlemisega seotud probleemide lahendamiseks, lõpetab AKI järelevalvemenetluse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Helen Laane
jurist
peadirektori volitusel